

SCRIPTA MANENT – ΤΑ ΓΡΑΠΤΑ ΜΕΝΟΥΝ (15-22/1/2012)

«Εβδομαδιαία επισκόπηση παραγνωρισμένων ειδήσεων επικαιρότητας που πρέπει να έχουμε πρόχειρες σε ένα συρτάρι»

(Από δημοσιεύσεις της 3ης εβδομάδας του Ιανουαρίου)

Ούλριχ Μπέκ: συνεργασία ή διάλυση!

«Δε μπορούμε παρά να μην αποφύγουμε δύο συμπεράσματα:

***Πρώτον**, η παγκόσμια πολιτική μπορεί να επανακτήσει την ισχύ της, την αξιοπιστία της και την ικανότητα να δημιουργεί παρά να ακολουθεί τις εξελίξεις, μόνο εάν προσαρμοστεί σε μορφές διακρατικών συνεργασιών- ας δούμε την ΕΕ σαν το πρώτο παράδειγμα. Η εθνική κυριαρχία δε μπορεί πλέον να ξανακερδηθεί με εθνικούς όρους, παρά μόνο με παγκόσμιους.*

***Δεύτερον**, εάν καταρρεύσει η ΕΕ, τότε μπαίνουν σε κινδύνους και τα κράτη-μέλη της. Δε μπορεί να υπάρξει ισχυρή Γερμανία (πολλώ μάλλον ως ένα εξαγωγικό και οικονομικό θαύμα) χωρίς την ΕΕ. Είναι, λοιπόν, προς το συμφέρον των κρατών-μελών και της ίδιας της ΕΕ η εμβάθυνση παρά η οπισθοχώρησή της.*

Σε προηγούμενες εποχές τα ζητήματα μάκρο-πολιτικής συνήθιζαν να παίζουν αποφασιστικό ρόλο στις γερμανικές εκλογές. Σήμερα, ενόψει της κρίσιμης εκλογικής χρονιάς 2012, το μεγάλο μακρο-πολιτικό ζήτημα είναι η διάσωση της ΕΕ και του κυριότερου οικονομικού εργαλείου της, του ευρώ, ένα ζήτημα το οποίο μπορεί να κινητοποιήσει αντιτιθέμενες απόψεις εντός των εθνικών ορίων. Η εκάστοτε εθνική μακρο-πολιτική μπορεί να ανανήψει μέσω του εξ-ευρωπαϊσμού της. Για να το πω αλλιώς: μακρο-πολιτική στην Ευρώπη μπορεί να γίνει μόνο δια-κρατικά ή δε μπορεί να γίνει καθόλου.

Ίσως, τελικά, οι καταστάσεις να μας οδηγήσουν προς τα εκεί. Σε καιρούς κρίσης είναι το ευρώ που θα μας προστατέψει, εφόσον μπορέσει να μας ωθήσει σε αύξηση της συνεργασίας. Ακόμα και η γερμανίδα καγκελάρια φαίνεται, πλέον, να το έχει καταλάβει («εάν αποτύχει το ευρώ αποτυγχάνει και η Ευρώπη»). Ακόμα και μετά την κρίση θα χρειαζόμαστε και τότε «περισσότερη Ευρώπη», ούτως ώστε να μπορούμε καλύτερα να αντιμετωπίσουμε την επόμενη, πάντα ακολουθώντας την κόσμο-πολιτική προσταγή: **συνεργασία ή διάλυση!**».

Ούλριχ Μπέκ, “Οι πέντε πλάνες της εθνικής πολιτικής στην παγκόσμια εποχή – Οι πολιτικές συνέπειες”, Arguments.gr, 17/1/2012

Το περιβάλλον είναι πάντα παρόν

«Το «καμπανάκι» του κινδύνου έχει ακουστεί εδώ και πολλά χρόνια για την περιοχή του Αμαζονίου στην Λατινική Αμερική. Τώρα μία νέα έρευνα αποδεικνύει πως η **μεγαλύτερη δασική έκταση του κόσμου και γνωστή ως ο «πνεύμονας του πλανήτη» αρχίζει να μεταμορφώνεται, από απορροφητή διοξειδίου του άνθρακα σε παραγωγό του.**

Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποιήθηκε από κυβερνητικούς και περιβαλλοντικούς φορείς, ΜΚΟ και πανεπιστήμια, στα πλαίσια του προγράμματος LBA για τον Αμαζόνιο η περιοχή **σταδιακά αρχίζει να παράγει περισσότερο διοξείδιο του άνθρακα από το αντίστοιχο που είναι σε θέση να απορροφήσει.**

Ο ανθρώπινος παράγοντας μοιάζει, σύμφωνα με τους ερευνητές, ως ο αποκλειστικός υπεύθυνος για αυτή την μετατροπή. Η αποψίλωση τεράστιων εκτάσεων, οι πυρκαγιές και η κλιματική αλλαγή είναι οι τρεις σημαντικότεροι παράγοντες που ευθύνονται για αυτή τη μεταβολή που παρατηρείται στην λεκάνη του σημαντικότερου από περιβαλλοντικής πλευράς ποταμού του πλανήτη».

Άρης Καπαράκης, “Σταδιακή μετατροπή του Αμαζονίου σε παραγωγό διοξειδίου του άνθρακα”, 20/1/2012

Τα σκουπίδια είναι χρυσός

«Η πλήρης εφαρμογή της σχετικής με τα απόβλητα νομοθεσίας της Ε.Ε. θα είχε ως αποτέλεσμα την εξοικονόμηση 72 δισ. ευρώ ετησίως, θα προκαλούσε αύξηση του ετήσιου κύκλου εργασιών του ενωσιακού κλάδου διαχείρισης και ανακύκλωσης των αποβλήτων κατά 42 δισ. ευρώ και θα δημιουργούσε πάνω από 400.000 θέσεις εργασίας μέχρι το 2020.

Αυτό προβλέπει σχετική μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπου και υπογραμμίζεται πως «οι παράνομες δραστηριότητες γύρω από τα απόβλητα στα κράτη μέλη καταλήγουν σε χαμένες ευκαιρίες οικονομικής ανάπτυξης, πλην όμως η ενίσχυση των εθνικών επιθεωρήσεων και η βελτίωση των γνώσεων για τη διαχείριση των αποβλήτων θα απέφερε μείζονες βελτιώσεις».

“Σκουπίδια: Κέρδη 72 δις ευρώ, 400.000 θέσεις εργασίας με εφαρμογή οδηγιών της Ε.Ε.”, Europa.eu, 20/1/2012

Γιατί δεν επαρκούν οι θεσμοί μόνοι τους

«Παράλληλα με τη διαφθορά υπάρχει και η προλεχθείσα **συνειδησιακή αδράνεια**, που είναι ένα πιο εσωτερικό είδος διαφθοράς και συγκαλύπτεται ενίοτε από υπερεντατική δράση και αποτελεί το φυτώριο κάθε αρνητικότητας και ενέλιξης και είναι βαθύτερα επιβλαβής από όσο νομίζουμε. Είναι πλέον φανερό ότι **οι θεσμοί δεν επαρκούν**, όχι τόσο γιατί ο σκοπός τους δεν είναι επαρκής για προστασία της δημοκρατίας, αλλά γιατί **οι άνθρωποι δεν είναι διατεθειμένοι να τους στηρίξουν** και τους χρησιμοποιούν μόνον ως μια εργαλειακή εγγύηση της ευημερίας τους, αλλά όχι ως τομέα ευθύνης τους.

Επίσης δεν γίνεται εύκολα αποδεκτό το ότι κάθε σύστημα διατρέχεται τόσο από οργανωτικές δυνάμεις όσο και από υποκειμενικές. Η συνισταμένη τους, στο βαθμό που οι υποκειμενικές είναι αρνητικές προς το σύστημα και παραμένουν έτσι ή επιδεινώνονται, διαμορφώνεται βαθμιαία με τρόπο εντροπικό που πλήττει και την οργάνωση καταστροφικά. Μόνον που

αυτό δεν γίνεται άμεσα, αλλά απαιτείται η πάροδος χρόνου δημιουργώντας έτσι την αυταπάτη του εφησυχασμού. Σε αυτήν τη σχετικά αφανή λειτουργία της σχέσης θεσμών και υποκειμένων έγκειται η αυταπάτη των ανθρώπων ότι δεν έχουν καμμία συμμετοχή στα αίτια των δεινών τους.

Η συνήθης κριτική στα κακώς κείμενα αναζητεί εξωγενή αίτια και δεν διακρίνει την εκ μέρους όλων μακροχρόνια παθητική αποδοχή της έμπρακτης ηθικής κατάρρευσης της δημοκρατίας για όσο χρόνο τα αποτελέσματα αυτής της κατάρρευσης δεν είναι αισθητά, με αποτέλεσμα μη αναστρέψιμες βλάβες».

Ιωάννα Μουτσοπούλου, “Το μη ομολογημένο έλλειμμα της δημοκρατίας“, 18/1/2012

Περί δημοκρατικής οργάνωσης της αντιδημοκρατικότητας

«Το φτάσιμο σε μια κρίση δεν είναι κακό. Είναι αναγκαίο. Η κρίση αποκαλύπτει την εσωτερική υποδομή της πραγματικότητας μπροστά στις αποφασιστικές προοπτικές δυνατοτήτων, μπροστά στις επιλογές του μέλλοντος. Η κρίση είναι αδιέξοδη μόνο για μια κατάσταση στην οποία κυριαρχεί η στατικότητα. Σε αυτήν όπως και σε όσους ταυτίζονται μαζί της η κρίση φέρνει το τέλος. Ας μην θλίβονται -οι υφιστάμενοι την κρίση- γιατί αποτελεί για αυτούς μια πρόκληση προς το μέλλον. Όποιος θέλει να αλλάξει την κοινωνία και τον κόσμο πρέπει να μπορεί να αλλάξει πρώτα τον εαυτό του γιατί διαφορετικά ο εαυτός του θα αποτελεί πηγή καλυμμένου φασισμού και δημοκρατικής οργάνωσης της αντιδημοκρατικότητας.

Η ανάδειξη του εαυτού μας γίνεται πάντα σε περιόδους κρίσης. Η κρίση όμως γίνεται τραγική όταν δεν συνοδεύεται από την αυτεπίγνωση και όταν προσπαθούμε ολότελα την εξωτερίκευση και την φέρνουμε ολότελα στους άλλους. Ας καταλάβουμε πως η κρίση δεν είναι ήττα και ότι μπορεί να είναι η αρχή μιας αληθινής νίκης. Η κρίση είναι η ευκαιρία εισαγωγής του εαυτού μας και

του περιβάλλοντος, όχι σε δεδομένες θέσεις, αλλά σε μια εκπαιδευτική διαδικασία εξέλιξης. Η πιο θετική κρίση είναι αυτή που αυτό-εισάγεται. Δυστυχώς όμως δεν υπάρχει προς το παρόν τέτοια ισχυρή εξελικτική δυναμική στην κοινωνία μας και τα άτομα της. Δεν είναι μικρής σημασίας η αναγνώριση όμως της άμεσης και υφιστάμενης κρίσης γιατί αυτό σηματοδοτεί μια συνειδητή και ότι τραγική τοποθέτηση μέσα στην ιστορία. Η ιστορία δεν είναι άλλο από ένα σύνολο συμβάσεων των κρίσεων».

Γιάννης Ζήσης, “Το νόημα της κρίσης”, 17/1/2012

Επιμέλεια: Αλέξανδρος Μπέλεσης

Μέλος της Μ.Κ.Ο. Σόλων

info@solon.org.gr

23 Ιανουαρίου 2012